Cuntas Leithreasa 2022

Vóta 9

Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 9, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch an 31 Nollaig 2022 ar thuarastail agus caiteachais Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim, lena n-áirítear seirbhísí áirithe eile atá á riar ag an Oifig sin.

Cuirtear an toradh chaiteachais i gcomparáid leis na suimeanna

- arna ndeonú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2022, lena n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasaí-i-gcabhair ar mhaithe le caiteachais don bhliain, agus
- arna soláthar do sheirbhísí soláthair chaipitil in 2022 as leithreasaí neamhchaite ó 2021, faoi na socruithe do ghéilleadh iarchurtha a bunaíodh le halt 91 den Acht Airgeadais, 2004.

Dlitear barrachas €14.048 milliúin a ghéilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas iad an Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 6.

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a tháirgeadh, mar atá leagtha amach i gciorclán 22 de 2022 ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe chun feidhme agus an cuntas á ullmhú.

Luacháil ar shócmhainní caipitil

Cuirtear feithiclí urghafa atá leithreasaithe ag na Coimisinéirí Ioncaim ar áireamh sna sócmhainní caipitil ag luach an mhargaidh oscailte ag am an leithreasaithe agus déantar iad a dhímheas ag ráta 20% sa bhliain de réir méid cothrom.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, admhaím an fhreagracht atá orm as a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh airgeadais á chothabháil agus á oibriú ag an Oifig.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom agus i gcomhthéacs mo chuid oibleagáidí eile mar Cheann Oifige. Freisin, ní fhéadann aon chóras rialaithe inmheánaigh airgeadais ach dearbhú réasúnach seachas dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go ndéantar idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile a chosc nó go mbraithfí iad in am trátha. Is próiseas leanúnach é an córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus coinnítear an córas agus a éifeachtacht faoi athbhreithniú leanúnach.

Tá mo chuid freagrachtaí comhlíonta agam i ndáil le ceanglais an chomhaontaithe bainistíochta seirbhíse idir an Oifig seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte maidir le seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna agus párolla a sholáthar.

Braithim ar litir dearbhaithe ó Oifigeach Cuntasaíochta an Vóta don Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte i ndáil le seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna agus párolla a sholáthar.

Is mar seo a leanas atá an staid maidir leis an timpeallacht rialaithe airgeadais, leis an gcreat um nósanna imeachta riaracháin, i dtuairisciú bainistíochta agus in iniúchóireacht inmheánach.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina bhfuil na heilimintí seo a leanas.

- Tá freagrachtaí airgeadais sannta ar leibhéal bainistíochta leis an gcuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socruithe tuairiscithe curtha ar bun ar gach leibhéal ar a bhfuil freagracht as bainistíocht airgeadais sannta.
- Tá nósanna imeachta foirmiúla bunaithe chun teipeanna rialaithe suntasacha a thuairisciú agus chun a chinntiú go ndéantar gníomhaíocht cheartaitheach chuí.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a chur orm agus mé ag comhlíonadh mo chuid freagrachtaí maidir leis an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais.
- Tá doiciméadú déanta ar na nósanna imeachta do na príomhphróisis ghnó uile.
- Tá córais ar bun chun na sócmhainní a chosaint.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistíochta

Deimhním go bhfuil creat um nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú rialta bainistíochta i bhfeidhm, lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmligin agus cuntasachta agus, go háirithe,

- go bhfuil córas buiséadaithe cuí ann le buiséad bliantúil a gcoinníonn an lucht ardbhainistíochta faoi athbhreithniú é
- go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithniú rialta ar thuairiscí airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear feidhmíocht airgeadais i gcomparáid le feidhmíocht thuartha
- go bhfuil córais ann atá dírithe ar shlándáil na bhfeidhmchlár TFC a chinntiú, go háirithe maidir le cibearbhagairtí agus ionsaithe mailíseacha
- go bhfuil treoirlínte cuí maidir le rialú infheistíochta caipitil agus disciplíní foirmiúla bainistíochta tionscadal ann.

Tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh d’Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim. Áirítear leis na maoluithe a úsáidtear chun riosca a bhainistiú

- struchtúir rialachais na gCoimisinéirí Ioncaim
- scanadh timpeallachta lena chinntiú go bhfuil na Coimisinéirí Ioncaim ar an eolas faoi na tionchair a mbíonn éifeacht acu ar riosca
- córas comhtháite pleanála straitéisí/gnó agus bainistíochta riosca a dhéanann athbhreithnithe rialta ar rioscaí ar an leibhéal eagraíochta, rannóige agus brainse

- modheolaíochtaí bainistíochta tionscadail do na tionscadail shuntasacha go léir.

Iniúchóireacht inmheánach agus an Coiste Iniúchóireachta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchóireachta inmheánaí ag an Oifig le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairt fhoirmiúil iniúchóireachta inmheánaí i scríbhinn atá ceadaithe agam. Bonn eolais faoina cuid oibre is ea an anailís ar na rioscaí airgeadais sin a bhfuil an Oifig neamhchosanta orthu, agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchóireachta inmheánaí, arna gceadú agam féin, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé d’aidhm ag na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn rollach thar thréimhse réasúnach. I gcomhar leis an gCoiste Iniúchóireachta, déanaim an fheidhm iniúchóireachta inmheánaí a athbhreithniú ó am go chéile. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam lena chinntiú go ndéantar gníomhaíocht leantach i leith thuairiscí na feidhme iniúchóireachta inmheánaí.

Soláthar

Deimhním go gcinntíonn an Oifig go ndírítear go cuí ar an dea-chleachtas maidir le ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go gcomhlíontar na treoirlínte ábhartha uile.

Tá mionsonraí maidir le 56 chonradh neamhiomaíocha curtha ar fáil sa tuairisceán bliantúil i ndáil le ciorclán 40/2002 d’Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chomhlíon an Oifig na treoirlínte seachas i gcás seacht gconradh (sa bhreis ar €25,000), ab fhiú €2,917,768 san iomlán (gan CBL a áireamh) in 2022, mar atá leagtha amach thíos:

- Dámhadh dhá chonradh le haghaidh seirbhísí laethúla glantacháin oifige agus soláthar éidí dar luach comhcheangailte €2,110,459 faoi phróiseas iomaíoch ach cuireadh síneadh leo fad is a bhí socruithe athbhreithnithe á gcur i bhfeidhm. Tá conarthaí nua i bhfeidhm anois le haghaidh na míreanna sin.
- Conradh amháin dar luach €557,337 chun seirbhísí gutha shoghluaiste agus sonraí a sholáthar, a dámhadh roimhe seo faoi phróiseas iomaíoch comhlíontach, measadh é a bheith neamhchomhlíontach mar gheall ar mhoilleanna idirthréimhseacha maidir le haistriú chuig soláthraí seirbhíse nua. Tá aistriú chuig an soláthraí nua ar siúl agus á athbhreithniú.
- Conradh amháin dar luach €121,313 chun seirbhísí priontála bainistithe a sholáthar, a dámhadh roimhe seo faoi phróiseas iomaíoch, measadh é a bheith neamhchomhlíontach mar gheall ar mhoilleanna idirthréimhseacha maidir le haistriú chuig soláthraí seirbhíse nua. Tá an soláthraí seirbhíse nua i bhfeidhm anois do na seirbhísí sin.
- Dámhadh conradh amháin chun trealamh cosanta pearsanta a sholáthar, a stóráil agus a dháileadh faoi phróiseas iomaíoch comhlíontach in 2020 le linn phaindéim Covid-19. Mar sin féin, leanadh le stóráil leis an gconraitheoir le linn 2022 ar chostas €40,451. Aistreofar an fardal eile chuig áitreabh na gCoimisinéirí Ioncaim le linn na bliana 2023, rud a dhúnfaidh an conradh.

- Conradh amháin dar luach €57,993 chun trealamh tástála antaigine a sholáthar, a dámhadh roimhe seo faoi phróiseas iomaíoch comhlíontach, measadh é a bheith neamhchomhlíontach toisc go raibh caiteachas comhiomlánaithe os cionn na tairsí náisiúnta chun iarratais ar thairiscintí a fhoilsiú. Tá an conradh críochnaithe agus ní bheidh gá leis amach anseo.
- Conradh amháin dar luach €30,215 chun trealamh tástála breosla agus soláthairtí gaolmhara a sholáthar, measadh é a bheith neamhchomhlíontach toisc go raibh caiteachas comhiomlánaithe os cionn na tairsí náisiúnta chun iarratais ar thairiscintí a fhoilsiú. Déanfar athbhreithniú ar na riachtanais d'fhonn próiseas soláthair comhlíontach a chur i bhfeidhm le linn 2023.

Seachas an dá mhír dheireanacha atá liostaithe, cuireadh na conarthaí thuas ar áireamh sa tuairisceán bliantúil faoi chiorclán 40/2002 dá dtagraítear thuas.

Creat riosca agus rialaithe

Tá córas bainistíochta riosca chorparáidigh i bhfeidhm ag an Oifig seo lena ndéantar sainaithint agus tuairisciú ar phríomhrioscaí agus na gníomhartha atá á ndéanamh chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin, agus a mhéid is féidir, chun na rioscaí a mhaolú. Tá clár rioscaí corparáideacha ar bun lena sainaithnítear na príomhrioscaí roimh an Oifig seo. Déantar cur síos, meas agus grádú ar na rioscaí sin de réir a ndóchúlachta agus a dtionchair. Mionsonraítear sa chlár rioscaí na gníomhartha a theastaíonn chun na rioscaí a mhaolú agus comhtháthaítear na gníomhartha sin isteach i bpróiseas pleanála straitéisí agus gnó na gCoimisinéirí Ioncaim.

Tá próiseas athbhreithnithe ráithiúil ann don Chlár Rioscaí Corparáideacha. Tuairiscíonn na Rannáin ar éifeachtacht na rialuithe maolaithe riosca agus leibhéil riosca iarmharacha tar éis an mhaolaithe. Athbhreithnithe ar an gclár, lena n-áirítear cé acu ba cheart nó nár cheart aon athruithe a dhéanamh ar an tosaíocht a thugtar do rioscaí aonair nó ar a rangú, déantar iad a mheas mar chuid d'athbhreithniú foirmiúil ag an gCoiste Bainistíochta Riosca (CBR). Ansin, cuireann an CBR an clár nuashonraithe faoi bhráid an Choiste Chomhairligh Bainistíochta (CCB). Foráiltear leis an bpróiseas sin go ndéantar géarú riosca a aithint, a athbhreithniú, a thuairisciú agus a chur ar áireamh sa Chlár Rioscaí Corparáideacha. Cuireann Cathaoirleach an CBR Tuarascáil Bhliantúil ar Bhainistíocht Rioscaí Corparáideacha faoi bhráid Bhord na gCoimisinéirí Ioncaim ina leagtar amach gníomhaíochtaí an CBR i rith na bliana roimhe sin agus lena gcinntítear go gcloítear leis an mbeartas bainistíochta riosca sna Coimisinéirí Ioncaim.

Tá Oifigeach Cosanta Sonraí i bhfeidhm a bhfuil freagracht air as formhaoirsiú a dhéanamh ar straitéis agus cur chun feidhme cosanta sonraí na gCoimisinéirí Ioncaim, lena -áirítear comhlíonadh an Rialacháin Ghinearálta maidir le Cosaint Sonraí (RGCS), agus tacaíonn aonad cosanta sonraí leis.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Bunaíodh nósanna imeachta foirmiúla le monatóireacht a dhéanamh ar phróisis rialaithe agus an chaoi a gcuirtear easnaimh rialaithe in iúl go tráthúil dóibh siúd atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a chur i bhfeidhm agus don bhainistíocht agus don CCB, i gcás gurb iomchuí. Deimhním gur sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtacht

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta ag an Oifig le monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Bonn eolais faoi mhonatóireacht agus athbhreithniú na hOifige ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais is ea obair na n-iniúchóirí inmheánacha agus seachtracha agus tá an lucht ardbhainistíochta taobh istigh den Oifig seo freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Saincheisteanna rialaithe inmheánaigh airgeadais

Níor sainaithníodh aon laigí sa rialú inmheánach airgeadais i ndáil le 2022 is gá a nochtadh sa chuntas leithreasa.

Teacht as paindéim Covid-19

I mí Feabhra 2022, d'aontaigh an Rialtas le deireadh a chur le beagnach gach srian Covid-19 a bhí fágtha. Tugadh isteach Creat Beartais um Obair Chumaisc don Státseirbhís i mí an Mhárta 2022 agus, bunaithe air sin, tugadh isteach beartas oibre cumaisc na gCoimisinéirí Ioncaim i mí Mheán Fómhair 2022. Bhí socrú foirmiúil oibre cumaisc aontaithe ag thart ar 5,400 ball de 6,850 ball foirne na gCoimisinéirí Ioncaim (6,676 choibhéis lánaimseartha ag an 31 Nollaig 2022) faoi dheireadh na bliana. Áirítear mar chuid den fhoireann iad siúd i réimsí oibre amhail bainistíocht teorann ar ina leith nach bhfuil obair chumaisc indéanta agus baill foirne a rinne rogha chun freastal ar an oifig ar bhonn lánaimseartha.

Scéimeanna tacaíochta gnó

Thug tiomantas agus rannpháirtíocht fhoireann na gCoimisinéirí Ioncaim deis do na Coimisinéirí Ioncaim ár bpríomhchláir ghnó a choinneáil agus a sheachadadh go rathúil chomh maith le leanúint lenár ról breise a sheachadadh maidir le scéimeanna tacaíochta Gnó a riar.

Lean na Coimisinéirí Ioncaim ar aghaidh ag baint úsáid as a mbonneagar ardteicneolaíochta agus as a gcumas láidir oibriúcháin agus bainistíocht tionscadail chun bainistiú a dhéanamh ar an raon scéimeanna fóirdheontais agus tacaíochta a thug an Rialtas isteach chun tacú le gnóthaí agus lena bhfostaithe. Dúnadh an Scéim Tacaíochta um Atosú Gnó (STAG) d'iarratais i mí na Samhna 2021 nuair a dúnadh Scéim Tacaíochta Srianta Covid-19 (STSC) i mí Eanáir 2022. Tháinig deireadh leis an Scéim Fóirdheontais Pá Fostaíochta Covid-19 (SFPF) d'fhostóirí i mí na Bealtaine 2022. Tugadh isteach an Scéim Shealadach Tacaíochta Fuinnimh do Ghnólachtaí (SSTFG) i mí na Nollag 2022 chun tacú le gnólachtaí a bhfuil méaduithe ar a gcostais leictreachais nó gáis nádúrtha (fuinnimh) acu.

Chinntigh na scéimeanna sin gur cuireadh íocaíochtaí tacaíochta ríthábhachtacha ar fáil d'fhostóirí, d'fhostaithe agus do ghnólachtaí.

Is éard a bhí i gceist le riar na scéimeanna sin ná suimeanna suntasacha a bhainistiú, agus glansuim iomlán de €770.6 milliún íoctha i leith an SFPF in 2022 (maoinithe ag an Roinn Coimirce Sóisialaí) agus €5.5 milliún íoctha i leith an SSTFG (maoinithe ag an Roinn Fiontar, Trádála agus Fostaíochta). B'ionann glan-aisghabhálacha don Scéim Fóirdheontais Shealadaigh Pá (SFSP) agus €26.3 milliún in 2022. Nochtar na hiarmhéideanna atá dlite do cheachtar Roinn nó uathu ag deireadh na bliana i nóta 2.9 den chuntas. Déantar an STSC agus an STAG a mhaoiniú trí cháin ioncaim nó trí cháin chorparáide agus íoctar iad mar ardchreidmheas cánach.

Go luath in 2022, chuir na Coimisinéirí Ioncaim tús le filleadh céimnithe ar bhailiú caighdeánach fiachais agus ar ghnáth-athbhreithnithe tréimhsiúla le haghaidh imréiteach cánach, a cuireadh ar fionraí ó thús na paindéime i mí an Mhárta 2020.

Niall Cody
Oifigeach Cuntasaíochta
Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

31 Márta 2023

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 9, Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim, don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairim, tá an méid seo a leanas fíor faoin gcuntas leithreasa

- go léiríonn sé i gceart fáltais agus caiteachas Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim, don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2022, agus
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Reáchtáil mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, de réir mar atá fógartha ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Ard-Institiúidí Iniúchóireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san aguisín leis an tuarascáil seo. Tá mé neamhspleách ar Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim agus tá mo fhreagrachtaí eile eitice comhlíonta agam de réir na gcaighdeán.

Creidim go bhfuil an fhianaise iniúchóireachta atá faighte agam dóthanach agus cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim.

Tuarascáil ar an ráiteas ar rialú inmheánach airgeadais, agus ar ábhair eile

Tá ráiteas curtha i láthair ag an Oifigeach Cuntasaíochta ar an rialú inmheánach airgeadais, in éineacht leis an gcuntas leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscím orthu de réir eisceachta san aguisín leis an tuarascáil seo.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta in iúl sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais nár comhlíonadh na rialacha soláthair i gcásanna ábhartha i leith conarthaí a bhí i bhfeidhm in 2022.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

19 Méan Fómhair 2023

Aguisín leis an tuarascáil

Freagrachtaí an Oifigigh Cuntasaíochta

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach as na nithe seo a leanas:

- an cuntas leithreasa a ullmhú de réir alt 22 den Exchequer and Audit Departments Act 1866
- a chinntiú go gcomhlíonann an cuntas leithreasa ceanglais na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe agus ordacháin eile ón Aire Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe
- rialtacht na n-idirbheart a chinntiú, agus
- cur chun feidhme a dhéanamh ar cibé rialú inmheánach a chinneann an tOifigeach Cuntasaíochta a bheith riachtanach chun cuntas leithreasa a ullmhú atá saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis.

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, an cuntas leithreasa a iniúchadh agus tuairisciú air do Thithe an Oireachtais, á lua cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh, i mo thuairimse, a chuirtear na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an vóta i láthair go cuí sa chuntas.

Tá sé mar chuspóir agam agus an t-iniúchadh á dhéanamh agam dearbhú réasúnach a fháil ar cé acu atá nó nach tá an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis. Is ionann dearbhú réasúnach agus leibhéal ard dearbhaithe. Mar sin féin, ní deimhniú é gur i ngach cás ina bhfuil sé ann a aimseofar míráiteas ábhartha le linn iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht. Is féidir le míráitis teacht as calaois nó earráid agus meastar iad a bheith ábhartha más amhlaidh ina n-aonar nó mar chomhiomlán a d'fhéadfaí a bheith ag súil leis le réasún go rachadh siad i bhfeidhm ar chinntí eacnamaíocha a dhéanann úsáideoirí ar bhonn an chuntais leithreasa.

Mar chuid d'iniúchadh a dhéantar de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht, úsáidim breithiúnas gairmiúil agus coinním sceipteachas gairmiúil ar bun ar fud an iniúchta. Le linn déanamh amhlaidh,

- Déanaim sainaithint agus measúnú ar na rioscaí a bhaineann le míráiteas ábhartha sna cuntas leithreasa, bíodh calaois nó earráid mar chúis leis; ceapaim nósanna imeachta iniúchóireachta atá freagrúil do na rioscaí sin agus cuirim i bhfeidhm iad; agus faighim fianaise iniúchta is leor agus is cuí chun bunús a thabhairt do mo thuairim. Is airde an baol nach mbraithfí míráiteas ábhartha de bharr calaoise ná de bharr earráide, toisc go bhféadfadh claonpháirteachas, brionnú, easnamh d'aon ghnó, mífhaisnéis nó sárú ar an rialú inmheánach a bheith i gceist le calaois.
- Gnóthaím tuiscint ar rialú inmheánach atá ábhartha don iniúchadh chun nósanna imeachta iniúchóireachta a cheapadh atá oiriúnach do na cúinsí. Ní dhéanaim amhlaidh, áfach, chun tuairim a thabhairt ar éifeachtacht na rialuithe inmheánacha.
- Déanaim measúnú ar cé acu a comhlíonadh nó nár comhlíonadh forálacha cuntasaíochta na *Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí* ón Roinn Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Déanaim cumarsáid leis an Oifigeach Cuntasaíochta maidir le raon feidhme agus uainiú beartaithe an iniúchta agus le fionnachtana suntasacha an iniúchta, lena n-áirítear aon easnaimh shuntasacha i rialú inmheánach a shainaithním le linn m'iniúchta, i measc ábhair eile.

Tuairiscím trí eisceacht i gcás gurb amhlaidh, i mo thuairimse,

- nach bhfuair mé an fhaisnéis agus na mínithe ar fad a theastaigh uaim do m'iniúchadh, nó
- nár leor na taifid chuntasaíochta chun mé a chumasú iniúchadh réidh cuí a dhéanamh ar an gcuntas leithreasa, nó
- nach bhfuil an cuntas leithreasa ag teacht leis na taifid chuntasaíochta.

Tuairisciú ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais

Ní chumhdaíonn mo thuairim ar an gcuntas leithreasa an ráiteas ón Oifigeach Cuntasaíochta faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ní chuirim aon chinneadh dearbhaithe in iúl ina leith.

I dtaca leis an iniúchadh ar an gcuntas leithreasa, ceanglaítear orm faoi na Caighdeáin Idirnáisiúnta um Iniúchóireacht an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais a léamh agus, le linn déanamh amhlaidh, a bhreithniú cé acu is amhlaidh nó nach amhlaidh atá an fhaisnéis atá tugtha laistigh de neamh-chomhsheasmhach go hábhartha leis an gcuntas leithreasa nó le heolas a gnóthaíodh le linn an iniúchta nó atá an chuma uirthi ar shlí eile go ndearnadh míráiteas ábhartha ina leith. Más amhlaidh, bunaithe ar an obair a rinne mé, go gcinnim go ndearnadh míráiteas ábhartha, ceanglaítear orm an fíoras sin a thuairisciú.

Tuairisciú ar ábhair eile

Féachaim le linn an iniúchta le fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais. Ceanglaítear orm faoi alt 3 den Acht um Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, tuairisciú i gcás go sainaithním aon chás ábhartha nár caitheadh airgead poiblí do na críocha a bhí beartaithe ann nó nach ndearnadh na hidirbhearta de réir na n-údarás a bhí á rialú ann.

Ceanglaítear orm freisin faoi Acht 1993 tuarascáil a ullmhú gach bliain ar cibé ábhair a eascraíonn as m'iniúchtaí ar na cuntais leithreasa is cuí liom. I gcásanna den sórt sin, tagraítear sna tuarascálacha iniúchóireachta ar na cuntais leithreasa lena mbaineann don chaibidil ábhartha/do na caibidlí ábhartha sa *Tuarascáil ar Chuntais na Seirbhísí Poiblí* uaim, ar tuarascáil bhliantúil í.

Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Cuntas Leithreasa 2022

			2022	2021
	Soláthar meastacháin		**Toradh**	**Toradh**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**
Caiteachas an chláir				
A Riar agus bailiú cánacha agus dleachtanna, agus bainistiú teorann				
Soláthar meastacháin	496,424			
Géilleadh iarchurtha	493			
		496,917	491,699	488,701
Oll chaiteachas		**496,917**	**491,699**	**488,701**
Lúide				
B **Leithreasaí-i-gcabhair**		**55,322**	**64,152**	**56,739**
Glanchaiteachas				
Soláthar meastacháin	441,102			
Géilleadh iarchurtha	493			
		441,595	**427,547**	**431,962**

Barrachas

Tá barrachas na suime a soláthraíodh atá os cionn na glansuime a fheidhmítear lena ghéilleadh don Státchiste.

	2022	2021
	€	**€**
Barrachas	14,048,260	9,764,842
Géilleadh iarchurtha	—	(493,000)
Barrachas le géilleadh	**14,048,260**	**9,271,842**

Niall Cody
Oifigeach Cuntasaíochta
Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

31 Márta 2023

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2022

		2022	2021
	€000	€000	€000
Pá		350,751	339,678
Neamhphá		140,948	149,023
Ollchaiteachas		**491,699**	**488,701**
Lúide			
Leithreasaí-i-gcabhair		**64,152**	**56,739**
Glanchaiteachas		**427,547**	**431,962**
Athruithe ar shócmhainní caipitil			
Ceannacháin airgid thirim	(22,382)		
Dímheas	21,617		
Diúscairtí airgid thirim	1		
Caillteanas ar dhiúscairtí	99	(665)	(6,607)
Athruithe ar do ghlansócmhainní reatha			
Méadú ar fhabhruithe deiridh	5,825		
Laghdú ar fhardail	496	6,321	(7,251)
Caiteachas díreach		**433,203**	**418,104**
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		167,154	156,539
Measchíosanna (neamhairgead tirim)		12,043	12,043
Glanchostas an chláir		**612,400**	**586,686**

1.1 Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Tá an glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 9 a tabhaíodh in áit eile, ghlan ó chostais seirbhísí comhroinnte a soláthraíodh do Vótaí eile.

		2022	2021
		€000	**€000**
Vóta 12	Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	152,597	141,114
Vóta 13	Oifig na nOibreacha Poiblí	19,380	19,424
Vóta 18	An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	680	667
		172,657	161,205
Costais na seirbhísí comhroinnte a soláthraíodh do sheirbhísí vótáilte eile a sholáthair na Coimisinéirí Ioncaim gan mhuirear [a]		(5,503)	(4,666)
		167,154	**156,539**

Nóta [a] Chomh maith le seirbhísí a soláthraíodh gan mhuirear do Vótaí eile atá léirithe anseo (€5.503 milliún), soláthraíodh seirbhísí dar luach thart ar €1.381 milliún gan mhuirear do chomhlachtaí neamhvótáilte eile. Cé gur costais iarbhír iad tromlach na gcostas seirbhísí gaolmhara, úsáideadh garchostais i gcás nach bhfuil na costais iarbhír ar fáil.

Níor cuireadh na costais a thabhaigh na Coimisinéirí Ioncaim ar riar scéimeanna maoinithe na Roinne Coimirce Sóisialaí (an Scéim Fóirdheontais Shealadaigh Pá agus an Scéim Fóirdheontais Pá Fostaíochta) agus scéim mhaoinithe na Roinne Fiontar, Trádála agus Fostaíochta (an Scéim Tacaíochta Fuinnimh Gnó Shealadach) ar áireamh toisc go raibh oibriú na scéimeanna sin comhtháite go hiomlán laistigh de chórais na gCoimisinéirí Ioncaim.

Nóta 2 Ráiteas faoin Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2022

	Nóta	2022 €000	2021 €000
Sócmhainní caipitil	2.1	104,098	103,536
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.2	30,170	24,963
Fardail	2.3	1,405	1,901
Réamhíocaíochtaí	2.4	15,256	18,947
Ioncam fabhraithe	2.5	975	1,155
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	1,883	1,809
Iomlán na sócmhainní reatha		**49,689**	**48,775**
Lúide dliteanais reatha			
Speansais fhabhraithe	2.7	4,789	3,666
Ioncam iarchurtha	2.8	1,376	648
Iarmhéideanna creidmheasa eile	2.9	25,999	26,045
Glanmhaoiniú ón Státchiste	2.10	6,054	727
Iomlán na ndliteanas reatha		**38,218**	**31,086**
Glansócmhainní reatha		11,471	17,689
Glansócmhainní		**115,569**	**121,225**
Arna léiriú ag:			
Cuntas maoinithe Stáit	2.11	**115,569**	**121,225**

2.1 Sócmhainní caipitil [a]

	Feithiclí agus trealamh	Trealamh Oifige/TF	Troscán agus feistis	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní					
Costas nó luacháil ag an 1 Eanáir 2022	18,948	431,398	88,771	3,303	542,420
Breiseanna	1,990	5,520	1,639	13,130	22,279
A tugadh chun úsáide	—	10,682	—	(10,682)	—
Diúscairtí	(145)	(1,226)	(1,729)	—	(3,100)
Costas nó luacháil ag an 31 Nollaig 2022	20,793	446,374	88,681	5,751	561,599
Dímheas carntha					
Iarmhéid tosaigh ag an 1 Eanáir 2022	15,086	365,249	58,549	—	438,884
Dímheas don bhliain [b]	1,248	16,148	4,221	—	21,617
Dímheas ar dhiúscairtí	(145)	(1,206)	(1,649)	—	[3,000]
Dímheas carntha ag an 31 Nollaig 2022	16,189	380,191	61,121	—	457,501
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2022	**4,604**	**66,183**	**27,560**	**5,751**	**104,098**
Glansócmhainní ag an 31 Nollaig 2021	3,862	66,149	30,222	3,303	103,536

Nótaí

a Áirítear leis sócmhainní áirithe a fuarthas ar chostas ba lú ná €10,000 roimh an 1 Eanáir 2021.

b Ríomhtar agus gearrtar dímheas ar shócmhainní caipitil ar bhonn míosúil ó mhí na fála go dtí mí na diúscartha.

2.2 Banc agus airgead tirim

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta agus airgead tirim	20,272	14,382
Iarmhéid cuntais bainc tráchtála	55	55
Iarmhéid cuntais bainc an SFSP [a]	1,662	6,895
Iarmhéid cuntais bainc an SFPF [a]	8,156	3,631
Iarmhéid cuntais bainc an SSTFG [a]	25	—
	30,170	**24,963**

Nóta a Áirítear le hiarmhéideanna cuntais bainc an SFSP agus an SFPF ag deireadh 2022 suim €66,000 de ró-íocaíochtaí éilitheoirí ar aisghabh na Coimisinéirí Ioncaim í agus nár íocadh go fóill leis an Roinn Coimirce Sóisialaí (RCS). Áirítear freisin in iarmhéideanna cuntais an SFSP agus an SFPF atá dlite don Roinn Coimirce Sóisialaí i nóta 2.9 €66,000 de ró-íocaíochtaí éilitheora.

2.3 Fardail

ag an 31 Nollaig	2022 [a] €000	2021 €000
Stáiseanóireacht agus stóir bheaga	59	645
Trealamh/éadaí/ilghnéitheach	1,322	1,255
Ábhar inchaite TF	24	1
	1,405	**1,901**

Nóta a Ag tosú in 2022, déantar caiteachas iomlán ar earraí ardtoirte íseal-luacha sa bhliain, agus ní rangaítear iad mar fhardal a thuilleadh.

2.4 Réamhíocaíochtaí

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Seirbhísí agus tacaíocht TFC	13,707	17,310
Postas agus teileachumarsáid	1,151	1,151
Costais eile riaracháin	398	486
	15,256	**18,947**

2.5 Ioncam fabhraithe

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Ioncam riaracháin	975	1,155
	975	**1,155**

2.6 Iarmhéideanna dochair eile

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Airleacain i leith foirgneamh comhroinnte	247	291
Caiteachas in-fhorchúitithe taistil	12	1
Airleacain d'Oifig na nOibreacha Poiblí le haghaidh oibreacha tógála, etc.	929	1,057
Vóta 10 An Coimisiún um Achomhairc Chánach	300	228
Tuarastail in-fhorchúitithe	186	9
Caiteachas in-fhorchúitithe na scéime pas taistil	100	113
Míreanna dochair eile ar fionraí	109	110
	1,883	**1,809**

2.7 Speansais fhabhraithe

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Costais eile riaracháin	2,164	1,044
Seirbhísí agus tacaíocht TFC	1,313	1,103
Oiliúint agus forbairt agus speansais laethúla eile	1,312	1,519
	4,789	**3,666**

2.8 Géilleadh Iarchurtha

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Maoiniú ón Aontas Eorpach chun trealamh speisialaithe a sholáthar	1,252	504
Ioncam ó tháillí a fuarthas roimh ré	124	144
	1,376	**648**

2.9 Iarmhéideanna creidmheasa eile

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	**€000**
Suimeanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	4,300	3,983
Muirear Sóisialach Uilíoch	875	800
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	3,249	2,859
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhísí Gairmiúla	2,210	2,553
Cáin Bhreisluacha	937	883
Ranníocaíochtaí pinsin	1,229	958
Cáin Mhaoine Áitiúil	35	38
Fáltais bhreise Státchiste	—	445
	12,835	**12,519**
Asbhaintí párolla atá á gcoinneáil ar fionraí	2,554	2,614
Caiteachas in-fhorchúitithe roimh ré	258	239
Dlite don Roinn Coimirce Sóisialaí i leith		
• an SFSP [a]	1,662	6,895
• an SFPF [a]	8,156	3,631
Dlite don Chuntas ar Ioncam a Fuair an Stát arna bhailiú ag na Coimisinéirí Ioncaim i leith		
• an SSTFG [b]	25	—
Míreanna creidmheasa eile ar fionraí	509	147
	25,999	**26,045**

Nótaí

[a] In 2022, b'ionann íocaíochtaí (glan ar aisíocaíochtaí agus éilimh neamhíoctha) a riaradh faoin SFPF agus €770.6 milliún.

In 2022, ba iad seo a leanas íocaíochtaí agus aisghabhálacha a riaradh faoin SFSP:

- Íocaíochtaí an SFSP: €651,000
- Aisghabhálacha an SFSP: €27 milliún

Tháinig aisghabhálacha €27 milliún chun cinn de bharr aisíocaíochtaí i leith dhliteanais an SFSP.

[b] D'oscail na Coimisinéirí Ioncaim roinnt cuntas fionraí i rith na bliana chun íocaíochtaí faoin SSTFG a éascú, a maoiníodh le Vóta na Roinne Fiontar, Trádála agus Fostaíochta. In 2022, b'ionann íocaíochtaí (glan ar éilimh neamhíoctha) a riaradh faoin SSTFG agus €5.5 milliún.

2.10 Glanmhaoiniú ón Státchiste

ag an 31 Nollaig	2022	2021
	€000	€000
Barrachas le géilleadh	14,048	9,272
Géilleadh iarchurtha	—	493
Deontas ón Státchiste nár tarraingíodh	(7,994)	(9,038)
Glanmhaoiniú ón Státchiste	**6,054**	**727**
Arna léiriú ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	30,170	24,963
Iarmhéideanna dochair eile	1,883	1,809
	32,053	**26,772**
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(12,835)	(12,519)
Iarmhéideanna creidmheasa eile	(13,164)	(13,526)
	(25,999)	**(26,045)**
	6,054	**727**

2.11 Cuntas maoinithe Stáit

	Nóta		2022	2021
		€000	€000	€000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir			121,225	107,367
Eisíocaíochtaí ón Vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	441,595		
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(14,048)		
Glanvóta			427,547	431,962
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áit eile	1.1		167,154	156,539
Caiteachas neamhairgid thirim – measchíos	1		12,043	12,043
Glanchostas an chláir	1		(612,400)	(586,686)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig			**115,569**	**121,225**

2.12 Ceangaltais

ag an 31 Nollaig	2022 €000	2021 €000
Soláthar earraí agus seirbhísí	**25,070**	**24,803**

2.13 Dliteanais theagmhasacha

Tá dliteanais theagmhasacha de shuim mheasta €4.092 milliún ag na Coimisinéirí Ioncaim (2021: €3.415 milliún) i leith costais dlí agus chúitimh a d’fhéadfadh teacht chun cinn.

Nóta 3 Caiteachas an Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

Tá an caiteachas cláir uile aicmithe mar chaiteachas riaracháin.

				2022	2021
		Soláthar meastacháin		Toradh	Toradh
		€000	€000	€000	€000
i	Tuarastail, pá agus liúntais		352,824	350,751	339,678
ii	Taisteal agus cothú		2,500	1,836	772
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha		33,500	28,496	30,651
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide		9,000	11,156	9,641
v	Trealamh oifige agus seirbhísí TF seachtracha				
	Soláthar meastacháin	74,050			
	Géilleadh iarchurtha	493			
			74,543	72,763	74,557
vi	Costais áitribh oifige		6,025	9,308	18,207
vii	Seirbhísí comhairleoireachta agus athbhreithnithe ar luach ar airgead agus ar bheartais		250	165	73
viii	Mótarfheithiclí		5,350	5,421	4,503
ix	Luaíochtaí, táillí agus muirir dhlí		11,800	11,419	9,366
x	Cúiteamh agus caillteanais		1,125	384	1,253
			496,917	**491,699**	**488,701**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar achoimre sa mhéid seo a leanas ar na cúiseanna le difríochtaí suntasacha (+/- 25% agus €100,000).

ii Taisteal agus cothú

Soláthar meastacháin €2.5 milliún; toradh €1.836 milliún

Bhí an caiteachas €664,000 níos lú ná an soláthar meastachán mar gheall ar an bhfilleadh diaidh ar ndiaidh ar chruinnithe gnó i bpearsa agus ar obair allamuigh chomhlíontachta tar éis phaindéim Covid-19.

vi Costais áitribh oifige

Soláthar meastacháin €6.025 milliún; toradh €9.308 milliún

Tháinig farasbarr €3.283 milliún chun cinn mar gheall ar chostais bhonneagair a bhaineann leis an mBreatimeacht ag Calafort Bhaile Átha Cliath agus mar gheall ar arduithe ar chostais fuinnimh.

x Cúiteamh agus caillteanais

Soláthar meastacháin €1.125 milliún; toradh €384,000

Bhí caiteachas €741,000 níos lú ná an soláthar meastacháin mar gheall ar laghdú suntasach ar íocaíochtaí dámhachtana costas dlí i gcomparáid le blianta roimhe sin.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		2022		2021
		Measta	Réadaithe	Réadaithe
		€000	€000	€000
1	Fáltais as seirbhísí a bhaineann leis an scéim ÁSPC	37,437	37,437	37,437
2	Fíneálacha, forghéillte, costais dlí a aisghabhadh	1,800	2,441	1,942
3	Uimhreacha caomhnaithe	175	368	293
4	Fáltais maidir le bailiú an Tobhaigh Comhshaoil	400	407	809
5	Sciar an chostais bailithe ÚSNIS (Údarú Singil do Nósanna Imeachta Simplithe)	4,785	10,453	6,098
6	Ilghnéitheach	2,400	4,349	1,988
7	Fáltais ó ranníocaíochtaí aoisliúntais breise ar luach saothair seirbhíse poiblí	8,325	8,697	8,172
		55,322	**64,152**	**56,739**

Difríochtaí suntasacha

Tugtar achoimre sa mhéid seo a leanas ar na cúiseanna atá le difríochtaí suntasacha i leithreasaí-i-gcabhair (+/5% agus €100,000). Ina iomláine, bhí leithreasaí-i-gcabhair €8.83 milliún níos mó ná mar a bhí an meastachán bunaidh. Tá mínithe ar na difríochtaí leagtha amach thíos.

2 Fíneálacha, forghéillte, costais dlí a aisghabhadh

Meastachán €1.8 milliún; réadaithe €2.441 milliún

Tagann fáltais bhreise chun cinn mar gheall ar mhéadú ar ghníomhaíocht chomhlíontachta tar éis phaindéim Covid-19 agus, mar thoradh air sin, bhí líon níos mó fíneálacha ann maidir le cionta díosail agus máil.

3 Uimhreacha caomhnaithe

Meastachán €175,000; réadaithe €368,000

Féadann sé a bheith deacair an t-éileamh ar chlárú feithiclí caomhnaithe a thuar go cruinn mar go mbaineann sé le caiteachas lánroghnach ag ceannaitheoirí feithiclí nua. Glactar meastachán coimeádach agus an meastachán á ullmhú. Bhí méadú beag ar líon na ngluaisteán nua a ceannaíodh in 2022 i gcomparáid le 2021.

5 Sciar an chostais bailithe ÚSNIS (Údarú Singil do Nósanna Imeachta Simplithe)

Meastachán €4.785 milliún; réadaithe €10.453 milliún

Leis an imréiteach láraithe (ar a dtugtar Údarú Singil do Nósanna Imeachta Simplithe (ÚSNIS) faoi láthair), féadann oibreoirí eacnamaíochta earraí a dhearbhú i mballstát amháin den Aontas Eorpach fad is atá na hearraí á n-iompórtáil nó á n-easpórtáil go fisiciúil i mballstát eile. Faoin gcóras imréitigh láraithe, coinníonn an Stát céatadán de na dleachtanna a bhailítear. Tagann an méadú de €5.668 milliún chun cinn mar gheall ar iompórtálacha méadaithe chuig mór-roinn na hEorpa, i ndiaidh phaindéim Covid-19, áit a ndearbhaítear agus a mbailítear na dleachtanna custaim sa Stát.

6 Ilghnéitheach

Meastachán €2.4 milliún; réadaithe €4.349 milliún

D’eascair an méadú de €1.949 milliún ar fháltais ilghnéitheacha as fáltais mhéadaithe aisíocaíochtaí Vóta (maidir le cásanna leachtaithe) agus íocaíochtaí breise deontais AE.

4.2 Fáltais bhreise is iníoctha leis an Státchiste

	2022 €000	2021 €000
Iarmhéid ag an 1 Eanáir	445	415
Fáltais ó airgead tirim a forghéilleadh faoi Alt 39 den Acht um Cheartas Coiriúil, 1994	726	460
Fáltais ó sciar na hÉireann de na híocaíochtaí bliantúla faoi chomhaontú idirnáisiúnta frith-ghóchumtha/frith-chontrabhanna le déantúsóirí domhanda toitíní	130	864
Suim a aistríodh chuig an Státchiste	(1,301)	(1,294)
Iarmhéid ag an 31 Nollaig	**—**	**445**

Nóta 5 Soláthar Foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon na bhfostaithe

Coibhéisí lánaimseartha	**2022**	**2021**
Líon foirne ag deireadh na bliana	**6,676**	**6,535**

5.2 Pá

	2022	**2021**
	€000	**€000**
Pá	313,000	304,532
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	8,885	8,957
Ragobair	2,582	2,294
ÁSPC an Fhostóra	26,284	23,895
Pá iomlán	**350,751**	**339,678**

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre

	Líon na bhfaighteoirí	**Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó**	**An íocaíocht aonair is airde**	
			2022	**2021**
			€	**€**
Liúntais le haghaidh ard-dualgas, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	96	17	21,600	27,532
Ragobair agus tinreamh breise	1,231	134	30,983	21,921
Liúntais le haghaidh sealoibre agus obair uainchláir	844	167	53,509	34,473
Ilghnéitheach	131	8	43,117	21,048
Luach saothair bhreise i níos mó ná catagóir amháin	265	88	54,311	34,586

5.4 Bandaí pá na bhfostaithe oifige

Seo a leanas líon na bhfostaithe de chuid na gCoimisinéirí Ioncaim a raibh a sochair fostaí iomlána (lena n-áirítear pá bunúsach, liúntais, ragobair; gan ÁSPC fostóra, costais phinsin fostóra a áireamh) don bhliain airgeadais idir €20,000 agus €59,999 agus laistigh de gach banda de €10,000 os cionn €60,000.

Banda pá (€)		Líon na bhfostaithe	
Ón	**Go**	**2022**	**2021**
20,000	59,999	5,217	5,637
60,000	69,999	610	496
70,000	79,999	373	346
80,000	89,999	205	192
90,000	99,999	122	45
100,000	109,999	22	38
110,000	119,999	46	31
120,000	129,999	10	2
130,000	139,999	—	1
140,000	149,999	1	2
150,000	159,999	3	9
160,000	169,999	10	1
170,000	179,999	2	—
180,000	189,999	—	—
190,000	199,999	—	2
200,000	209,999	1	1
210,000	219,999	1	—

5.5 Dámhachtainí feidhmíochta

Caitheadh €127,000 (2021: €128,000) san iomlán ar scéimeanna aitheantais foirne. Rinneadh 2,413 dhámhachtain ar leithligh (2021: 2,401 dámhachtain ar leithligh) ab fhiú idir €20 agus €250.

5.6 Socruithe eile luach saothair

D'íoc na Coimisinéirí Ioncaim €77,000 san iomlán in 2022 le 51 státseirbhíseach scortha i ndáil le híocaíochtaí comhalta coiste, le táillí boird agallaimh agus le speansais finnéithe (2021: íocadh €63,000 le 36 státseirbhíseach scortha). Rinneadh na híocaíochtaí de réir rátaí cuí na Roinne Caiteachais Phoiblí, Seachadta ar an bPlean Forbartha Náisiúnta, agus Athchóirithe.

Folaíonn an cuntas seo caiteachas de €1.23 milliún i leith 21 oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh de na Coimisinéirí Ioncaim ar fud na bliana 2022 nó ar feadh cuid di agus ar íoc na Coimisinéirí Ioncaim a dtuarastal (2021: €795,000 i ndáil le 19 n-oifigeach).

Ní áirítear leis an gcuntas seo caiteachas maidir le 43 oifigeach a bhí ag fónamh lasmuigh de na Coimisinéirí Ioncaim ar fud na bliana 2022 nó ar feadh cuid di i ranna eile Rialtais agus ar íoc na ranna/oifigí eile sin a dtuarastal.

5.7 Ró-íocaíochtaí párolla

ag an 31 Nollaig	**Líon na bhfaighteoirí**	**2022** **€000**	**2021** **€000**
Ró-íocaíochtaí	916	1,520	1,432
Pleananna aisghabhála i bhfeidhm	513	710	713

Aistríodh cúig cinn déag de phleananna aisghabhála ró-íocaíochtaí i ndáil le ceithre dhuine dhéag dar luach €5,807 chuig naoi gcinn de ranna/oifigí eile le linn na bliana.

5.8 Luach saothair agus sochair an Oifigigh Cuntasaíochta

Seo a leanas luach saothair agus sochair inchánacha an Oifigigh Cuntasaíochta don bhliain airgeadais:

	2022 **€000**	**2021** **€000**
Bunphá	**213**	**201**

Níl luach na sochar scoir a tuilleadh sa tréimhse ar áireamh thuas. Tá an tOifigeach Cuntasaíochta ina chomhalta den scéim aoisliúntais pinsin roimh an mbliain 1995 do státseirbhísigh bhunaithe agus ní théann a theidlíochtaí i leith sochair scoir thar théarmaí caighdeánacha na scéime pinsean sin.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Nithe a díscríobhadh

Díscríobhadh na suimeanna seo a leanas le linn na bliana:

	2022	2021
	€000	€000
Ró-íocaíochtaí párolla	10	7
Leasuithe párolla [a]	10	—
Fardal as feidhm	9	—
	29	**7**

Nóta [a] Díscríobhadh iomlán de €10,000 (Cáin Ioncaim €6,000, ÁSPC €3,000 agus MSU €1,000) in 2022 toisc go raibh na suimeanna lasmuigh den teorainn ceithre bliana chun aisíocaíocht chánach a éileamh. Tá an tsuim €10,000 ar áireamh i nóta 3 fo-mhírcheann A (i) tuarastail, pá agus liúntais.

6.2 Luaíochtaí, táillí agus muirir dhlí (fo-mhírcheann A (ix))

Rangaítear mar a leanas na costais dlí a íocadh sa bhliain:	2022	2021
	€000	€000
Aturnaetha seachtracha	2,337	1,970
Táillí abhcóide	5,446	4,519
Costais féimheachta/leachtaithe	2,009	2,086
Táillí cúirte	—	12
Costais agus luaíochtaí ilghnéitheacha	1,627	779
	11,419	**9,366**

6.3 Cúiteamh agus caillteanais (fotheideal A (x))

Íocaíochtaí/costais a d'íoc na Coimisinéirí Ioncaim sa bhliain

	Éilimh uathu seo					Iomlán	Iomlán
	fostaithe		daoine den phobal			2022	2021
	Díobháil phearsanta [a]	Eile	Díobháil phearsanta [b]	Caillteanas nó damáiste [c]	Eile [d]		
Líon na gcásanna	13	1	4	3	3	24	32
	€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Costais dlí na gCoimisinéirí Ioncaim iad féin	27	—	2	—	—	29	20
Íocaíochtaí a rinne na Coimisinéirí Ioncaim/a rinneadh thar a gceann							
Cúiteamh	73	72	1	1	—	147	286
Costais dlí	170	—	—	—	31	201	947
Costais eile	6	—	1	—	—	7	—
Iomlán 2022	**276**	**72**	**4**	**1**	**31**	**384**	**1,253**
Iomlán 2021	300	—	5	1	947	1,253	

Nótaí
[a] Bhí na suimeanna a íocadh i gcásanna aonair idir €60 agus €81,000
[b] Bhí na suimeanna a íocadh i gcásanna aonair idir €60 agus €1,500
[c] Bhí na suimeanna a íocadh i gcásanna aonair idir €1 agus €278
[d] Bhí na suimeanna a íocadh i gcásanna aonair idir €1,100 agus €24,000

Ag an 31 Nollaig 2022, is iad seo a leanas na héilimh amuigh:

- Éilimh dhíobhála pearsanta: 21 – fostaithe: 14, daoine den phobal: 7 (2021: 25)
- Éilimh chaillteanais nó damáiste: 7 – daoine den phobal: 7 (2021: 1)
- Éilimh eile: 19 – daoine den phobal: 19 (2021: 11)

Costais charnacha na gcásanna a críochnaíodh in 2022

	Éilimh uathu seo					
	fostaithe		daoine den phobal			Iomlán
	Díobháil phearsanta	Eile	Díobháil phearsanta	Cailltean as nó damáiste	Eile	
Líon na gcásanna	2	1	2	2	3	10
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Costais dlí na gCoimisinéirí Ioncaim iad féin	1	—	—	—	33	34
Íocaíochtaí a rinne na Coimisinéirí Ioncaim/a íocadh thar a gceann						
Cúiteamh	—	72	1	1	—	74
Costais dlí	—	—	—	—	31	31
Costais eile	—	—	1	—	1	2
Iomlán	**1**	**72**	**2**	**1**	**65**	**141**

6.4 Maoiniú AE

Faoi chomhaontú deontais leis an Oifig Eorpach Frith-Chalaoise (OLAF) de chuid an Aontais Eorpaigh, bhí Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim i dteideal deontais go huasmhéid €1.44 milliún, nó 80% den chostas incháilithe chun veain cúlscaiptheora shoghluaiste scanóra x-ghathaithe a cheannach, rud a n-úsáideann an Rannóg Imscrúduithe, Ionchúiseamh agus Bainistíochta Teorann (RIIBT) é chun trucailí agus coimeádáin a scanadh. Fuarthas an chéad tráthíocaíocht den mhaoiniú deontais de €720,000 in 2020 agus ordaíodh an scanóir in 2021. Seachadadh an scanóir i mí Dheireadh Fómhair 2022. Éileoidh na Coimisinéirí Ioncaim an dara tráthíocaíocht deontais de €361,000 in R3 2023.

Faoi chomhaontú deontais le OLAF, tá na Coimisinéirí Ioncaim i dteideal deontais go huasmhéid €1.84 milliún, nó 40% den chostas incháilithe chun cuitéar Custam a cheannach, rud a n-úsáidfidh RIIBT é chun earraí toirmiscthe agus táirgí inmháil aindleathacha san fhearann muirí a bhrath. Fuarthas an chéad tráthchuid de €920,000 i mí an Mheithimh 2022 agus áirítear í i gcatagóir 6 'ilghnéitheach' i leithreasaí-i-gcabhair.

Faoi chomhaontú deontais le hArd-Stiúrthóireacht an Chánachais agus an Aontais Custaim (DG-TAXUD), tá Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim i dteideal deontais go huasmhéid €1.19 milliún, nó 80% den chostas incháilithe chun meaisíní éagsúla X-ghathaithe, córais braite rianta, scóip tollta agus speictriméadair a cheannach, rudaí a n-úsáidfidh RIIBT iad chun earraí toirmiscthe agus táirgí inmháil aindleathacha a bhrath i gcalafoirt, in aerfoirt agus in iostaí poist. Fuarthas an chéad tráthchuid de €595,200 i mí Dheireadh Fómhair 2022 agus áirítear í i gcatagóir 6 'ilghnéitheach' i leithreasaí-i-gcabhair.

Aguisín A Cuntais atá faoi choimirce Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim

Tá cuntais eile atá faoi choimirce na hOifige agus ar ina leith atá oibleagáid ar an Oifig ráitis airgeadais a chur i láthair liostaithe sa tábla seo a leanas. Léirítear ann, ag deireadh mhí an Mhárta 2023, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais iniúchta dheireanacha agus an dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Ainm an Chuntais	**Tréimhse chuntasaíochta dheireanach**	**Dáta na tuarascála iniúchóireachta**	**An dáta a cuireadh faoi bhráid an Oireachtais í**
Cuntas ar Ioncam a Fuair an Stát arna bhailiú ag na Coimisinéirí Ioncaim	2021	22 Aibreán 2022	11 Bealtaine 2022